

La rebel·lió dels joves i els estudiants del maig del 1968

L'any 1968 tenien lloc a París i al món uns fets que tot i no ésser una revolució foren molt més que una simple revolta. Ni a Berkeley, ni a París, ni a Roma, Berlín, Praga, Mèxic o Varsòvia, per citar alguns dels escenaris d'aquells fets, no va estar en perill ni el sistema ni el govern. No obstant això, en molts àmbits de la societat les coses no tornarien a ésser iguals: les relacions entre pare i fills, "la família", l'ensenyament, la cultura, i els mitjans varen patir canvis importants.

La revolta s'acabaria tancant de forma diferent perquè diferents eren els problemes i també els sistemes de govern. A Txecoslovàquia, Polònia i a l'estat espanyol es lluitava per recuperar els drets democràtics mínims, la llibertat d'opinió, i els sindicats obrers i d'estudiants. Als EUA, Anglaterra, Itàlia, França i Alemanya la lluita tenia un fort component antiautoritari, anticapitalista i antiimperialista.

Aquells fets, aquell impuls generacional, si voleu, havien posat en marxa un procés lent però imparabile de canvi de costums i de maneres de viure. Moviments com ara el de la igualtat de la dona, el de l'alliberament gai, i l'ecologisme, tenint en compte que no s'havien descobert llavors, tingueren a partir d'aquells fets un gran creixement.

El moviment tingué el seu origen en les universitats d'Europa, Amèrica i també del Japó. L'origen en fou la mort en una manifestació el 2 de juny de 1967 de l'estudiant Benno Ohnesorge pels trets de la policia i l'atemptat contra el principal líder dels estudiants alemanys Rudi Dutschke per un membre d'un grup d'extrema dreta, uns fets que comportarien la radicalització del procés.

A París a la universitat de Nanterre s'iniciaria amb les protestes en contra de la separació de sexes a les residències d'estudiants. Era el 22 de març, data que donaria origen al grup del mateix nom liderat per Daniel Cohn-Bendit.

El 2 d'octubre de 1968 després de les primaveres de París i de Praga, hi hagué una matança de desenes d'estudiants a la plaça de Tlotelolco a Mèxic, el mateix any en què era assassinat Martin Luther King, líder dels drets civils dels afroamericans.

Per primer cop en diversos llocs del món els joves assumien un paper que no havien tingut mai i eren, de fet, els subjectes del canvi. Tots aquests moviments eren una reacció en front de l'autoritarisme estatal, familiar i d'uns costums socials.

Des de l'àmbit de la societat civil s'intenta trencar amb l'autoritarisme d'un espai familiar endarrerit, d'un espai polític democràtic tancat i poc participatiu i fins i tot, i amb més motiu en escenaris dictatorials.

Aquella generació de joves pensava que calia anar més enllà de la mera subsistència però tenia enfront una cultura, un entorn familiar, unes costums molt rígides i un ordre acadèmic superat. La revolta no triomfaria, però la liberalització dels costums, la desjerarquització de les relacions socials

i la consolidació dels moviments de defensa dels drets civils i democràtics, moviment de la igualtat de la dona, ecologisme no pararien de créixer a partir d'aquells fets històrics.

A França i Itàlia els obrers s'uniren als estudiants desobeint les consignes dels seus sindicats i que ocuparen fàbriques com ara la Renault, Pirelli i la Fiat. A Berkeley nasqué el moviment per a la llibertat d'expressió *Free Speech Movement*, i, globalment, es van iniciar les grans manifestacions contra la guerra de Vietnam que posarien a l'opinió pública dels EUA contra la guerra.

La millor herència del 68 és la capacitat de crítica i de no donar per bo allò que no ho és, no donar per definitives les idees establertes. Quaranta anys després es troben a faltar actituds contra les noves formes d'autoritarisme basades en la seguretat com a fita, la competitivitat com a principi la preocupació per un mateix per sobre qualsevol altra cosa com a objectiu.

Vicent Font Bernaus

President de la Federació de d'Esquerra de Lleida